

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันคนไทยกำลังประสบปัญหาทางด้านคุณธรรม และ จริยธรรมจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมการเมือง และ ทางด้านเศรษฐกิจแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และ สังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๑ ได้กำหนดแนวทางการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนใน พ.ศ. ๒๕๕๘ ไว้ครอบคลุมในทุกมิติทั้งด้านความมั่นคงสังคม-วัฒนธรรม และ เศรษฐกิจตั้งนั้นหน่วยงานภาครัฐ และ ภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน ได้แก่ รัฐบาลราชการส่วนกลางกระทรวง/กรมกลุ่มจังหวัด/จังหวัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสมาคมธนาคารไทยสภาอุตสาหกรรมหอการค้าไทย สภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว สมาคมผู้ประกอบการสถาบันการศึกษาทุกระดับ องค์กรพัฒนาเอกชนสมาคมมูลนิธิองค์กรอาสาสมัครต่าง ๆ สภาชุมชนกรรมการหมู่บ้าน ประชาคมหมู่บ้าน ฯลฯ จะต้องร่วมมือกันในการแปลงแนวทางการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม ทั้งนี้เพื่อให้ประเทศไทยใช้โอกาสจากประชาคมอาเซียนในการพัฒนาประเทศ และ ลดผลกระทบจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงโดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานไว้มาประยุกต์ใช้ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนกล่าว คือ การใช้ประโยชน์จากประชาคมอาเซียนอย่าง พอประมาณ ไม่เอารัดเอาเปรียบชาติสมาชิกอาเซียนอื่น แต่ต้องร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกัน และ กันเพื่อก้าวเดินไปในนามของอาเซียนการเตรียมความพร้อมอย่างมีเหตุผล เพื่อให้มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ภายใต้เงื่อนไขความรู้คู่คุณธรรมซึ่งจะนำไปสู่คุณภาพชีวิต เศรษฐกิจและสังคมที่มีความก้าวหน้าอย่างสมดุลมั่นคงและยั่งยืน^๑

ในปัจจุบันปัญหาการขาดคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทยได้ทวีความรุนแรง และมีความหลากหลายมากขึ้นกว่าในอดีตที่ผ่านมา สาเหตุส่วนหนึ่งมาจากสภาพแวดล้อม และเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสการพัฒนาทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไร้พรมแดน และปัญหาการขาดคุณธรรมจริยธรรมของคนในสังคม ยังส่งผลถึงเด็ก เยาวชน และประชาชนในสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ให้หลงผิดและมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน ขาดระเบียบวินัย ซึ่งทำให้ภูมิคุ้มกันของเด็กเยาวชนและประชาชนในสังคมที่จะต้านทานกับปัญหา ต้องขาดความมั่นคงจนเกิดปัญหาต่าง ๆ ของสังคมตามมา เช่น สำหรับเด็กและเยาวชน ได้แก่ ปัญหาการก่อเหตุทะเลาะวิวาท

ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ปัญหาการติดเกมส์ สำหรับประชาชนทั่วไป ได้แก่ปัญหาการทำงานที่ไม่มีความสุข ปัญหาความสามัคคีในองค์กร เป็นต้น

^๑ทศพนธ์ นรทัศน์, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙)กับการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน, [ออนไลน์] แหล่งที่มา www.phk.ac.th/uploadajax/plan11.doc [๑๒ มิ.ย. ๒๕๕๗].

ปัญหาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนกำลังเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนกลายเป็นปัญหาใหญ่ของประเทศชาติในอนาคตซึ่งปัญหาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนของนักเรียนที่พบเห็นได้แก่การแต่งกายไม่ถูกระเบียบฟุ่มเฟือยใช้จ่ายเงินเกินตัวพูดจาไม่สุภาพไม่มีสัมมาคารวะมีการแบ่งพรรคแบ่งพวกความมีน้ำใจความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่ผู้อื่นมีน้อยลงพฤติกรรมนี้เกิดขึ้นบ่อยจนถูกมองว่าเป็นเรื่องธรรมดาของคนในสังคมที่มีแต่การแข่งขันเพื่อความเป็นหนึ่งเหนือผู้อื่นลักษณะเช่นนี้หากไม่ได้รับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่ถูกต้องตั้งมาแต่เด็กในวันนี้ถ้าจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ไม่มีคุณธรรมจริยธรรมขาดจิตสำนึกของการเป็นคนดีจนยากต่อการแก้ไข^๒ การส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทยตามโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต มาตั้งแต่ปี ๒๕๔๙ จนถึงปัจจุบัน ได้เล็งเห็นว่าวิธีการจะแก้ไขปัญหาดังกล่าวนั้น จะต้องอาศัยกระบวนการปลูกฝังคุณธรรม ตามหลักพระพุทธศาสนา ทำให้เกิดสมาธิและสติปัญญา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฝึกปฏิบัติธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชน กลุ่มข้าราชการและพนักงาน กลุ่มผู้สูงอายุและสตรี จะช่วยให้มีจิตใจพื้นฐานที่โอบอ้อมอารีมีเมตตากรุณา และมีคุณธรรม ซึ่งจะทำให้พื้นฐานทางจิตใจอยู่ในกรอบคุณธรรมและจริยธรรม ย่อมส่งผลให้เด็ก และ เยาวชนเป็นคนดี และสามารถแก้ปัญหาสังคมได้ และทำให้ประเทศชาติเจริญก้าวหน้าได้อย่างรวดเร็ว

การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ^๓ (พ.ศ. ๒๕๔๔-๒๕๕๙) แผนการศึกษาแห่งชาติ กำหนดวัตถุประสงค์พัฒนาคนอย่างรอบด้านและสมดุลและมีแนวนโยบายการปลูกฝังและเสริมสร้างศีลธรรมจริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระบบวิถีชีวิตที่ดีงาม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีหน้าที่ดูแลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดวัตถุประสงค์การดำเนินงานประจำปี ๒๕๔๗ ไว้เพื่อพัฒนาผู้เรียนทุกคนในวัยการศึกษาภาคบังคับให้มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนมีสวัสดิการที่ดีและพร้อมที่จะพัฒนาผู้เรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยมีมาตรการส่งเสริม และจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดคุณธรรม จริยธรรม วินัย กีฬา ทักษะชีวิต หลีกเลียงปัญหายาเสพติด และโรคเอดส์ ตลอดจนส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการโดยมอบหมายให้โรงเรียนเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่มีหน้าที่จัดการศึกษาให้สมดุลกับให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม และกระบวนการเรียนรู้ มุ่งพัฒนาคนให้มีคุณภาพโดยยึดผู้เรียนสำคัญที่สุด และผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วน มีการปลูกฝัง คุณธรรม ค่านิยม ที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปการศึกษาและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เรื่องการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่

^๒ สำนักงานสถาบันส่งเสริมและเผยแพร่การพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทยวัดยานนาวา, โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต, [ออนไลน์] แหล่งที่มา <http://www.dhammadownload.com/content-โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต-33761-51679-1.html> [๑๒ มิ.ย. ๒๕๕๗]

^๓ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๔๔ - ๒๕๕๙), พรักหวานกราฟฟิค, ๒๕๔๔. หน้า ๑-๒

สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา^๔ ปัญหาคุณธรรมจริยธรรมของเด็กนักเรียน และ เยาวชนไทย ส่วนหนึ่ง และ อาจจะเป็นส่วนใหญ่ปัญหานั้นเริ่มจาก ปัญหาด้านครอบครัว ซึ่งเกิดจากการที่ ครอบครัวแตกแยก พ่อแม่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน พ่อแม่ไม่มีเวลาให้บุตรหลาน การใช้ความรุนแรงใน ครอบครัว และอื่น ๆ อีกมากมาย ซึ่งประเด็นปัญหาของสังคมที่ส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนไทย ลำดับต้น ๆ เช่น ขาดความอบอุ่นจากครอบครัว ซึ่งจะนำไปสู่การมีความรัก การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัย อันควร รวมถึงภัยจากสื่อเทคโนโลยี โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ต และการเข้าถึงอบายมุขทั้งหลาย บุหรี่ ยา เสพติดได้ง่ายดาย และที่สำคัญคือ การขาดแบบอย่างที่ดี นั่นเอง ทุกครั้งที่กล่าวถึงปัญหาคุณธรรม จริยธรรมในสังคมไทย หลายคนมักจะมองไปที่กระบวนการจัดการศึกษา และตอกย้ำเสมอว่าเป็น ความล้มเหลวของระบบการศึกษา แต่อยากให้ทุกฝ่ายเปิดใจยอมรับว่า ปัญหาเรื่องคุณธรรมจริยธรรม นั้นเป็นปัญหาใหญ่ระดับชาติ ดังนั้น ในการแก้ไขปัญหานั้นจะต้องเริ่มต้นจากครอบครัว สถานศึกษา และที่สำคัญที่สุดคือผู้ใหญ่ทุกคนในสังคมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็กและเยาวชน เนื่องจากการ ปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้ประสบผลสำเร็จสูงสุดนั้นต้องปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่าง สังคมอยากเห็น ภาพเด็ก และเยาวชนเป็นเช่นไร ทุกคนในสังคมทั้งพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูผู้สอน ผู้บริหาร นักการเมือง ผู้นำสังคม ผู้นำประเทศต้องประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี เพราะการเป็นแบบอย่างที่ดีนั้นถือเป็น วิธีการปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่ดีที่สุด

จากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และด้วยสถาบันครอบครัวที่อ่อนแอลง สังคมไทยจึงคาดหวังและมอบภาระอันหนักอึ้งนี้ให้กับโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาที่จะช่วยกันขัด เกลาปลุกฝังและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนเก่ง คนดี และ มีความสุข การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของ คนไทยในสังคมให้เป็นคนดี จึงเป็น เรื่องที่จำเป็น เพราะคน ในสังคมต่างเรียกร้องในเรื่องคุณธรรม จริยธรรมให้เกิดขึ้นในสังคมไทยแม้เป็น เรื่องที่มีความยากเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นกระบวนการที่มีความสลับซับซ้อน และมีองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง มากมาย ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาถึงปัจจัย ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนวิสุทธิทัศนศึกษา: โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย และ โรงเรียนสุนทรวิทยา อำเภอมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา เพื่อจะได้เป็นข้อมูลสำหรับการ วางแผนพัฒนาคุณลักษณะทางด้านคุณธรรม และจริยธรรมของนักศึกษา สำหรับสถานศึกษาต่าง ๆ ทำให้เด็กและเยาวชนของชาติตระหนักในค่านิยมด้านคุณธรรมจริยธรรม สามารถนำไปประพฤติ ปฏิบัติในชีวิต ประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นการสร้างทรัพยากรบุคคลของชาติให้มี คุณธรรมจริยธรรมและมีประสิทธิภาพอันเป็นปัจจัย ในการพัฒนาประเทศให้เกิดประสิทธิผลต่อไป

^๔หนังสือพิมพ์เดลินิวส์, การปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรม, [ออนไลน์], แหล่งที่มา <http://www.dailynews.co.th/Content/education/8550/การปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรม+กับความคาดหวังของสังคมไทย> [๑๔ ก.ย.๒๕๕๗].

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนวิถีพุทธ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนวิถีพุทธ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และ ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนวิถีพุทธ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๓.๑ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนวิถีพุทธ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา เป็นอย่างไร

๑.๓.๒ การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนวิถีพุทธ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา เป็นเช่นไร

๑.๓.๓ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนวิถีพุทธ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา มีอย่างไรบ้าง

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาของการวิจัยได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนวิถีพุทธ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ตามแนวคิด ด้านปัจจัยที่ส่งผล และการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนวิถีพุทธ ของนักเรียนโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุรนารีวิทยา อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ๕ ด้าน คือ ๑. ด้านความซื่อสัตย์ ๒. ด้านความมีวินัย ๓. ด้านความรับผิดชอบ ๔. ด้านความมีน้ำใจ และ ๕. ด้านความประหยัด

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านประชากร

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย และโรงเรียนสุรนารีวิทยา อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา รวมทั้ง ๒ โรงเรียน จำนวน ๔,๓๐๘ คน^๕

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านสถานที่

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดพื้นที่การศึกษาวิจัยเฉพาะในพื้นที่ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย และโรงเรียนสุรนารีวิทยา อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

^๕โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย, ระบบสารสนเทศเพื่อบริหารการศึกษา, [แหล่งออนไลน์], แหล่งที่มา http://data.bopp-obec.info/emis/index_area.php?Area_CODE=101731 [๑๒ มิ.ย. ๒๕๕๗].

โรงเรียนสุรนารีวิทยา, ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน [แหล่งออนไลน์], แหล่งที่มา http://www.srndms.com/obec/index.php?mod=blog&path=web/blog&id_sub_menu=48&namemenu=ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป [๑๒ มิ.ย. ๒๕๕๗].

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เริ่มดำเนินการในการวิจัยในช่วง เดือนสิงหาคมพ.ศ. ๒๕๕๗ ถึงเดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘ รวมระยะเวลา ๖ เดือน

๑.๕ สมมติฐานการวิจัย

๑.๕.๑ นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ในโรงเรียนวิถีพุทธ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน

๑.๕.๒ นักเรียนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ในโรงเรียนวิถีพุทธ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน

๑.๕.๓ นักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในโรงเรียนวิถีพุทธ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน

๑.๕.๔ นักเรียนที่มีสภาพครอบครัวต่างกันมีความคิดเห็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนา คุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนวิถีพุทธ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน

๑.๕.๕ นักเรียนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในโรงเรียนวิถีพุทธ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน

๑.๕.๖ นักเรียนที่มีอาชีพผู้ปกครองต่างกันมีความคิดเห็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในโรงเรียนวิถีพุทธ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน

๑.๕.๗ นักเรียนที่มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนของนักเรียนต่างกันมีความคิดเห็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการ พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนวิถีพุทธ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา แตกต่าง กัน

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

๑.๖.๑ ปัจจัยที่ส่งผล หมายถึง สิ่งที่ส่งผลทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ทางด้าน การพัฒนาคุณธรรม และจริยธรรม ได้แก่ ๑.สภาพครอบครัว ๒.รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ๓.อาชีพของผู้ปกครอง ๔. ค่าใช้จ่ายต่อเดือนของนักเรียน ดังนี้

๑. สภาพครอบครัว หมายถึง พ่อ แม่, ผู้ปกครองของนักเรียน ในการเลี้ยงดูอบรม สอน

๒. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน หมายถึง รายได้ประจำเฉลี่ยต่อคนต่อเดือนของผู้ปกครอง นักเรียน

๓. อาชีพของผู้ปกครอง หมายถึง ชนิดของงานที่บิดา มารดาหรือผู้ปกครอง นักเรียนทำเป็นประจำเพื่อเลี้ยงชีพ รับราชการ รัฐวิสาหกิจ ธุรกิจส่วนตัว ทำงานเอกชน ค้าขาย รับจ้าง เกษตรกรรม

๔. ค่าใช้จ่ายต่อเดือนของนักเรียน หมายถึง ค่าใช้จ่ายของนักเรียนในการมาศึกษาเล่าเรียนประจำเดือนที่ได้ใช้จ่าย

๑.๖.๒ การพัฒนา หมายถึง การริเริ่มสร้างสรรค์และการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับยุคสมัยและบังเกิดคุณประโยชน์กับชีวิต

๑.๖.๓ คุณธรรม หมายถึง หลักของความดีงามและความถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางจริยธรรมศาสนาและทางวัฒนธรรม ซึ่งบุคคลยึดเป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อความสุขความสำเร็จของตนเองและสังคม

๑.๖.๔ จริยธรรม หมายถึง การแสดงออกทางการประพฤติปฏิบัติที่ดีงาม ซึ่งสะท้อนคุณธรรมภายในให้เห็นเป็นรูปธรรม

๑.๖.๕ การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง การทำให้เกิดคุณงามความดีที่บุคคลกระทำไปด้วยความสำนึกในจิตใจ โดยได้ยึดถือจนเป็นความเคยชิน อันเป็นคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่ดีงาม เป็นที่ยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องของตนเอง ผู้อื่นและสังคม ของโรงเรียนวิถีพุทธ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

๑.๖.๖ โรงเรียนวิถีพุทธ หมายถึง โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยและโรงเรียนสุรนารีวิทยา อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา นำหลักการ และแนวปฏิบัติการทางพุทธธรรมมาพัฒนาหลักสูตรและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เน้นการพัฒนาผู้เรียนตามหลักไตรสิกขาคือศีลสมาธิปัญญา ผู้สอนเป็นกัลยาณมิตรของศิษย์ จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการตามกระบวนการพัฒนาปัญญาของพระพุทธศาสนา

๑.๖.๗ นักเรียน หมายถึง ผู้เรียนในโรงเรียนวิถีพุทธระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย และโรงเรียนสุรนารีวิทยา อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๗.๑ ทำให้ทราบระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนวิถีพุทธ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

๑.๗.๒ ทำให้ทราบผลเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนวิถีพุทธ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

๑.๗.๓ ทำให้ทราบปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนวิถีพุทธ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา